

Dopisi.

Iz Sarajeva v Bosni na Turškem 20. nov. — (Dal.) Doboju ni za las bolji kot Dervent. Ko sva, kakor je sicer pri ciganih navada, pod milim nebom na razgrnjenih kocih svoje kosilce povžila, sva se vzdignila in poleg vode Bosne, ktera je tukaj na primer tako velika kakor naša Sava pri Litii, pa ravno tako lepa in bistra, peljala se po lepih brdih in obširnih pašnikih v Moglaj, — drugo postajo. — Pravijo, da je dežela polna gozdov, pa midva nisva celo pot vidila nobenega velikega gozda; največ se nahaja bukevja, vendar tudi hrastja; al dosti že je tudi tu goličav, v kterih se sicer obilo pa revnih bréz vidi. Sem ter tje vidiš kako sinico skakljati ali kakega liščka; vse drugo pa so kavke, kterih je, da je tema.

Moglaj je lepše mesto od Doboja in Derventa; v podnožji neke gore stoji v kaj lepem kraju na bregu Bosne. V hanu (gostivnici) pa nama je tudi tukaj slaba pela; h kosilu sva se mogla na tla ničati, za mizo pa so nama dali neki stol na 8 voglov, poldrug čevelj visok; rajž s pečeno piško je bil sicer izvrstno dober, — pa kaj, ker nisva dobila ne žlice, ne noža, ne vilic; skušala sva s kosčiki kruha si pomagati, pa pretežavna nama je bila taka jed. Toliko bolje se nama pa je prilgel ka imák (neki sir), ki sva ga mazala na kruh. Turškega kruha pa, brate, ne spraviš lahko doli, če si še tako gládán! — neko rumenkasto, mehko, malo gnječeno, le na pol pečeno testó je, kakor goba, poldrugi palec visoka, pa en čevelj široka. Ležala sva na tleh na svojih kocih; znani živalici po tleh sva dala „insektenpulver“ pokusiti. Vstala sva zjutraj vsa polomljena, kakor da bi naji bil kdo stepel.

26. oktobra sva se peljala skozi malo pa prijazno in čedno mestice Žepče imenovano; po vsem mesticu je turški tlak (flašter). Pa kakošen je turški tlak? utegne ko pitati. Okroglo kamnje je kakor otročja glava debelo. Tu sva zopet pod milim nebom na kocih obedovala in se potem odpeljala; zvečer sva došla v Ženico, tudi čedno mestice. Al han tudi tu ni bil za dlako bolji. Drugi dan sva hitela v Sarajevo, in res ob 11. uri ponoči sva dosegla glavno mesto bosniško. Pa misli si, dragi bravec, najina dolga obraza, ko v prvem in najimenitnejem hanu še skor slabeje prenočišče stakneva, kakor prejšnje večere. Ker naji stanovanje, ki nama ga je turška vlada iz Carigrada pripraviti ukazala, ni bilo še prazno, se naji je avstrijski general-konzul usmilil in v svoji hiši za 6 dni v gostje vzela. Ko je nek avstrijski stotnik od general-štaba, kteri je leto in dan z nekim lajtnantom po vsej Bosni potoval, Sarajevo zapustil in se na Dunaj vrnil, sva presrečna bila, da sva midva dobila njegovo stanovanje z dvema sobama (se vé da praznima), za ktero za mesec dni plačujeva 175 piastrov (1 piaster je naših 10 novih krajev.); pohišje sva si sama kupila za 70 gld. Tu ti ni ne kavane ne gostivne; zajterk (mlečno kavo) mi kuha doma lajtnantov strežaj; pa — čujte! — v kavo močim rogove (kifeljce), ki jih tukaj peče nek slavonski pek; opoldne pa kosim pri neki Čehinji, ki mi daje 4 jedila za 4 cesarske cekine in pol na mesec dni. Čeha in Kranjca — stakneš pač na svetu skor kamor koli prideš! Zvečer sva večidel povabljená pri avstrijskem, angležkem, francozkem, ruskem ali talijanskem konsulu. Prav prijazni gospodje so; krona vseh pa je naš avstrijski general-konzul, oberstlajtnant Jovanović, popred adjutant bana hrvaškega, mlad mož, vojak od nog do glave, dober, pošten, odkritosrčen, Slovan z dušo in telesom. V njegovi hiši, kjer mu gospodinji mlada krasna ženka, doživljamo najveselejše ure.

Popisal sem Vam potovanje in življenje svoje po

poti do tukaj; zdaj pa o početji in delavnosti svoji zastran kuge in kakošne so tukajšnje razmere.

(Kon. prih.)

Iz Gorice 3. dec. M. — Sprevidili so naši Goričanje, da tudi poljedelstvo zaostaja, ako ne napreduje. Zatoraj so začeli izdajati „Umnega gospodarja“, za kmeta silno potreben list, ki se čedalje bolj širi in ljudstvu prikupuje. Toda veliko kmetov ne zna brati; drugi ne razumejo, kar berejo; drugi nimajo časa časnikov brati, in zopet drugi si ga ne morejo kupiti, ker jim denarjev pomanjkuje. Treba je tedaj ljudstvo tudi ustmeno in z izgledom podučevati. „Verba movent, exempla trahunt.“ V tem obziru morejo učitelji in duhovniki veliko veliko pomagati. Zategadel učí v našem seminšču častiti gospod A. Pavletič, vodja gluhonemih, poljedelstvo po eno uro na teden. Vdeležujejo se te lepe vednosti preparandje učiteljstva in 52 bogoslovcev. Lepo število! in čast spoštovanemu učitelju. Pa ga je tudi veselje poslušati, ker tako lepo in zgolj praktično učí, da se ga ni mogoče naslišati. Vsak, kdor ga sliši, mora mu priznati, da ima ta predmet celó v svoji oblasti.

Iz Štajarskega. (Gospodom volivcem deželnih občin celjskega volitnega okraja!) Na Vaš „Poziv“ v zadnjih „Novicah“ zastran volitve dne 14. grudna t. l., in ker ste me že lani bili počastili s tolikim zaupanjem, da je Vas blizo 70 glasovalo za me, akoravno me lično ne poznate, Vam hočem iskreno odkriti svoje misli o takih rečéh, ker so me lani neki ljudje nezasluženo črnili, vedoči, da jaz goreče ljubim naš sladki materinski slovenski jezik in sem se po mnogih skušnjah prepričal, da je zboljšanje sedanjega stanú našega naroda le takrat mogoče, če svoj jezik vzamemo za podlago podučevanju, kakor tudi Nemci svojega, Lahi svojega, Francozi svojega imajo. Komur je mar, bode tudi zanaprej priliko imel, tujih jezikov učiti se, vendar le za svoje potrebe, ne pa, da bi s tem za stranjce nepotrebno bilo, našega jezika učiti se, če imajo med nami opraviti.

Moje kakor tudi stoterih slovenskih rodoljubov vseh stanov geslo ali vodilo je: „Vse za Boga, dom, cesarja.“

Zaupanje na Boga nas ne bode nikoli zapustilo po pravilu: „moli in delaj“, al pomagaj si sam in pomagaj ti bode tudi Bog.

Zvestoba Slovenca do presvitlega cesarja pa se ne gane, akoravno se omaja hrast in pečina. Te naši svetinji se razumite tedaj sami po sebi. Kako pa ljubijo slovenski rodoljubi domovino, vam hočem na kratko povedati, ker jim nevedneži radi podtikajo krive namene.

Vsak pošten Avstrijan želi mirú in sprave, pa resnično, ne hinavsko, med raznimi narodi našega cesarstva po zlatih besedah našega ljubljenege vladarja: „enake bremena in dolžnosti, pa tudi enake pravice.“ To se bode tudi doseglo, če vsak ljubi svoj narod in vse njegove neločljive posebnosti; druge narode pa vsak naj spoštuje; saj so vsi bratje in otroci enega očeta. Notranja edinost je pogoj naše vkupne moči proti zunanjim sovražnikom našega cesarstva, ktero je gotovo božja previdnost zložila v teku stoletij, da smo mi avstrijski narodi središče med zapadnimi in jutrovimi. Za notranji srečni razvitek v omiki in v blagostanji pa nam je treba državljskih kreposti ali čednosti, da se bomo zavedli sreče in slave predrage očetnjave svoje, in ker smo odrastli v nezgodi časov, da skrbimo za to, da bodo vsaj naši otroci deležni popolne sreče v naši staročastni domovini.

Zato imamo pred vsem v deželnem zboru in zunaj njega skrbeti za dobre národne šole, v katerih se ne žlahnjijo samo misli in srca našega predragega zaroda, temuč v katerih se mladež tudi podučuje v vsem, kar je za djansko življenje zares potrebno. Le prebrisani glavi in pridnim rokam je v sedanjih težavnih časih mogoče, zadostiti vsem potrebam, da nam bode veselo razvijalo se poljedelstvo, vinoreja, živinoreja, obrtnija itd.

Svobodna občina ali soseska je prva podlaga vsaki ustavnosti, in ker smo se z Božjo pomočjo za vselej rešili tlake in desetine, bomo še le v svobodni občini sami gospodarje svoje hiše. Za to pa nam je zopet treba šol in šol, ker brez omike ne more občina na svojih nogah stati.

Davki se ne morejo pri sedanjih velikih prenebrbah cesarstva in pri hudih zunanjih sovražnikih na enkrat znižati; pa deželni zbori imajo razun za varčnost tudi za nove izvire obilniših pridelkov in večerodovitosti zemlje skrbeti po izgledu Belgije, Angležkega, Laškega in drugih dežel v umnem gospodarstvu nas deleč presegaajočih. Le onda bomo veselo obdelovali svoje zemljišča, voljno odrajtovali primerne davke, pri svojem težkem delu dober živež imeli, pa si še vendar vsako leto nekaj prihranili za pametno izrejo otrok in za starost svojo.

Sodništvo želimo véstno, hitro in ne predrago, toraj popolnoma ločeno od uprave in na vse strani neodvisne sodnike s porotami na strani, vendar se ima brez zamude poboljšati telesno stanje naših vestnih sodnikov, da bodo veselo opravljali težke opravila svoje.

Nam je k srcu prirastla ravnopravnost našega slovenskega jezika v šolah in v pisarnicah, in kader se bode on zdatniše glasil v sodnicah, se bode tudi čudovito hitro zaupanje vrnilo in vsi stanovi naše predrage domovine bodo veseli lepe zastopnosti. Kdor ima glavo in priložnost, se bode tudi zanaprej učil družih jezikov, na pr. nemškega ali laškega, vendar ne tako, da bi pri tem v nemar pušal mili jezik svoje drage matere, kateri je edina podlaga dušnega nepredka, sicer bi se tudi našim otrokom tako godilo, da ne znajo nobenega popolnoma, in da se reveži ne bodo nikoli izkopati mogli iz nadlog življenja, katero čedalje bolj napreduje, oni pa v svojo lastno škodo zastajajo.

Kako ima Vašega zaupanja vreden poslanec sodelovati pri posvetovanji dobrih postav in pri srečni osnovi dežele oziroma cesarstva, da bode mir, sprava, sreča in blagostanje vseh stanov pri nas domá, na kolikor je to mogoče v tej dolini solz, Vam tukaj nimam prostora obširnije popisati; to pa vem, da možaki, ki se že več let trudijo naš ubogi slovenski narod usrečiti, so vsi vredni vašega zaupanja. Zatoraj si le izvolite za poslanca v deželni zbor takega slovenskega rojaka, ki ima tiste čveterne lastnosti, katere ste sami od njega terjali, namreč: neodvisnost, izvedenost, zgovornost in stalnost, in ker jaz nisem ne časti ne kakega dobička celó nič željen, dolžnosti poslanca, kateri jih hoče vestno spolnovati, pa so le težko breme, zato vam tudi ne ponujam samega sebe, ampak bom, ker živim in umrjem za svoj slovenski narod, z Vami vred vesel, če si bote vrednišega od mene izvolili. *)

*) Pridite volivci gotovo vsi, kakor Vas je klical že zadnji poziv! Če celó bolni volivci se dajo peljati k volitvam, kaj bi zdravi ne prišli? Lep izgled o zvestem spolnovanji državljskih dolžnosti je dal uni dan mestjan g. Matija Vavra v Pragi. Ko so namreč bile 23. nov. volitve mestnega odbora — pripoveduje „Hlas“ — se je bolni volivec v vozu peljati dal do mesta, kjer je bila volitev, da oddá svoj volitni listek; al pripeljavši se do mesta zavoljo velike slabosti še iz kočije ni mogel; komisija stopi tedaj sama do njega na ulice, da ji izroči svoj list. Vr.

To sem Vam, predragi rojaki, hotel povedati v odprtem pismu, ker je mogoče, da me mrzlica, ki me že delj časa tare, zadrži, Vam vse to dne 14. grudna v lice povedati. Bog bodi z Vami in naj blagoslovi Vaše dela!

V Brežcah dné 5. grudna 1863.

Dr. Razlag.

Iz Loža na Notranjskem 1. dec. — Hvala Bogu za precej dobro letošnjo letino! V nekterih krajih je suša vse končala, pri nas ni bila presilna; krompirja smo veliko pridelali, in zdrav je dozdej; pšenica je letos posebno lepa; ajde je bilo le malo; saj se je pa tudi malo pri nas seje; sená po gričih je bilo pičlo; to je naredila zadnja kopna zima. Za senožeti v hribih in gričih je najbolje sneg pozimi. Znamenito je, da črv že štiri leta na polji škode ne dela, in sicer odtistihmal, kar je hudi spomladanski mraz in sneg (kteri je bil križev teden), večidel kebre pokončal. Babjoverci si pa izmišljujejo, kdo neki da je črva „panal“? V bolj toplih krajih, kjer mraz ni toliko škodoval, je bilo te leta več kebrov ali hrošcev, pa je tudi črv bolj po njivah jedel. Ta mrčes se bo pa zopet množil, ako si ne prizadevamo kebrov nabirati in končati. Očividno je, ako se keber pokončá, da tudi črva ni (saj je keber oče, kebrica pa mati črvu), akoravno pri nas nekteri nespametno blodijo: čem bolj kebre nabiramo in končujemo, tem bolj črv jé in njivam škoduje! — O letini govoré, naj povem še, da smo se skuhe, to je, repe, korenja, zelja in kavre malo nadjali; pa hvala Bogú, dosti smo te reči pridelali, ker je bilo v jeseni obilno dežja; ubogi kmetje naši imajo tedaj za prasce dokaj piče, samo prečni so pri nas prasci (po 12 do 18 kr. nov. dn.). Malo bo po takem priredbe za kmeta pri prascih. — Huda napaka je pa pri nas jesenska paša po njivah in lokah; celo čedo preganjajo z njive na njivo in plotove podirajo, da živina lože gré, kamor hoče. Ni čuda, da veliko škode storijo goveda, ker mlade drevesca po vrtil obirajo, in jim mladike grizejo; po mokrih njivah vsejano pšenico in ječmen teptajo in globoko v zemljo zatlačijo; po lokah so pa luknje po čevlju globoke, kar naredé konji, ki se ne le podnevi, temuč tudi ponoči pasejo. Ali ni silna potreba, da se taka, za kmetijstvo škodljiva paša odpravi? Kdo bo drevje sadil in gojil, ako mu živina vse končá in še ograjo podere! Naj že pase vsak po svojem, kakor hoče; da pa bi imel pravico po mojem pasti, ali da jaz pasem po njegovem, to je krivica očitna. Tem napakam v okom priti more le splošna zapoved, zakaj soseskine predstojniki se ne dajo odvrniti od te stare napake; saj sem že sam večkrat vidil župana, da konje po lokah pase in tako luknje dela; vsaka pritožba zoper pašo pri županih je toraj bob v steno; gosposka jih pa tudi ne more kaznovati, ako se cela čeda pase, ker se prav ne vé, čegava živina je drevje ali njivo itd. poškodovala. Z Bogom!

Dragotin.

Iz Ljubljane. Njih ekselencija škof Strossmayer, velikodušni podpornik tudi slovenske literature, so vredniku „Novic“ s blagim pismom od 5. dné t. m. iz Dikova poslali za „Matico slovensko“ oblubjenih 1000 gold. „želeč joj od Boga blagoslov i srečni napriedak.“ Slava!

Iz Ljubljane. C. kr. državno ministerstvo je te dni naznanilo deželnemu odboru, da niso potrjeni predlogi poslednjega deželnega zbora, v katerih je želel, da bi se v mnogih rečéh prenearedila rekrutna postava in znižala tarifa za oprostenje od vojaščine. Ministerstvo pravi, da takošne zahteve bi se mogle v prevdarek vzeti le tadaj, kadar bi se prenearedila cela rekrutna postava; za to pa zdaj še ni dostojnih vzrokov. — Tedaj bo tudi v tem treba potrpeti.

— Ker je gospod Miroslav Vilhar zbolel, ni bilo

končne obravnave o tiskarni prvi njegovi tožbi, ki je bila odločena na 3. dan t. m. Končna obravnava druge tožbe zavoljo sestavka v „Naprej-i“ od 26. maja pod naslovom: „Kaj se nekterim zdí ravnopravnost“, zoper kterege se je o razžaljenji časti pritožil c. kr. okrajni predstojnik okolice ljubljanske, je odločena na 23. dan tega mesca. Tudi g. Fr. Levstik je zapleten v to tožbo.

— „Beseda“ v čitavnici v nedeljo je bila zopet prav zanimiva. Čveterospjev hrvaški „Predivo je predla“, besede Kukuljevičeve, napev Lisinskega, — samospjev slovenski, besede Prešernove, napev Kam. Mašekov, in zbor česki „Kovaška“, besede Riegerjeve, napev Vogelnov, so pod nevtrudljivim vodstvom našega pevovodja g. Fabiana bile pevske cvetlice te besede, za katerimi je sledila godba vrlega orhestra, za njo pa poslovenjena šaloigra „Snubači“, ktero ste dve gospodičini, ki ste svoj prvi debut z glasno pohvalo dovršile, igrale s tremi gospodi, že dobro skušenimi „an den Brettern, die die Welt bedeuten“. Igra se je tako dopadla, da je tudi nje pisatelj g. Zabukovec bil nazadnje z velikim ploskom klican. Prav zadovoljni z vsem so vsi pričujoči proti desetimi zapustili dvorano. Prihodnja „beseda“ je v nedeljo teden. Igrala se bo ta večer že leta 1849 na javnem tukajšnjem gledišču priljubljena šaloigra „Dobro jutro!“ — Tako si národno mestjanstvo v čitavnici samo napravlja, kar mu ne privošči javno gledišče.

— Od 10. dné t. m. zopet skozi celi mesec se bojo v Sattlerjevem svetovidu (kosmorami) postavile čisto nove reči na ogled, namreč Carigrad, glavno turško mesto, Novi Jork v severni Ameriki, slapovi reke Niagare, veliki rudniki v Kubi, Genova, Jeruzalem, kakor se vidi iz oljske gore, in še več drugih, v vsem skupaj zopet 15 novih stvari. Kdor je vidil prvo vrsto svetovidov, gotovo tudi te ne bo opustil. Že samo Jeruzalem viditi za 20 nov. krajc. se izplača.

— Gosp. dr. L. Toman je z mlado svojo gospó šel na Dunaj.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Državni zbor dunajski nadaljeval je ta teden pretresovanje državnih dohodkov in stroškov za leto 1864, kateri so se večidel po vladinih predlogih sprejeli razun stroškov za vojaško in kupčijsko pomorstvo, kteremu se je odbil precejšen znesek. Pri stroških za ministerstvo pravosodja je bila živa beseda o tem, da bi se sodniškim nižjim uradnikom dala bolja plača; sklep je bil: ker je državna kasa slaba in se ne more tudi drugim, res pičlo plačanim uradnikom povikšati, naj za zdaj ostane povsod po starem. O tej priliki pa je minister pravosodja Hein se prijel sv. pisma, ki pravi: „s kakošno mero bote merili, s takošno se vam bo odmerjalo“, in je, kakor je unidan državni zbor očital ministerstvu, da ni že predložilo zboru za ustavno življenje potrebnih postav, očital danes minister državnemu zboru, da je počasen v svojih opravilih, — da še ni izgotovil konkursne postave, — da že 2 leti kuje postavo za društva, pa je še ni izkoval itd. Poslanec Berger in Iskra sta zagovarjala zbor in ministerstvu očitala, da je ono krivo, ako ni dovršil zbor tega in unega. Svetu pa, ki željno pričakuje, da bi kola ustavnega življenja se pomaknile zdatno naprej, to nasprotno očitovanje slišati pač ni prijetno bilo. — 4. dec. je po dolgi odlogi odgovor dal minister unanjih oprav grof Rechberg na vprašanje poslanca Rechbauer-a: kaj misli vlada avstrijska početi zastran Schleswig-Holsteina? Minister je odgovoril, da avstrijska vlada je o tej pravdi popolnoma tistih misli kakor pruska; danska vlada ima postavno pravico do Schleswig-

Holsteina po protokolu londonskem; to pravico bote avstrijska in pruska vlada branile danski, pa to bote terjale od nje, da izpolne dolžnosti do Schleswig-Holsteina, v ktere se je takrat zavezala. — Ta ministrov odgovor ni bil tisti sedanji večini državnega zbora nikakor po volji, ktera trdi, da „moč, ki jo ima imeti Avstrija v Evropi, se opira na moč, ki si jo mora ohraniti v Nemčii.“ Poslanci Schindler, Groholski, najbolj pa Rechbauer so ostro govorili zoper „nenemško“ politiko avstrijske vlade, ktera se, to je gotovo, z ministrovim govorom nikakor ni prikupila nemškemu narodu, kateri ravno zdaj vès gori za osvobodjenje nemškega Schleswig-Holsteina iz „jarma danskega.“ Le poslanca Szabel in Kinski sta v državnem zboru odkritosrčno rekla, da čutita, da gori omenjeni poslanci so v svojih govorih za Nemčijo več národnega navdušenja kakor političnega prevdarka razodeli. To je prava beseda. Možje, ki bi iz Avstrije radi naredili „poddružnico“ nemško, ne hodijo prave poti. Da se Nemeč živo poganja za sorodne brate svoje, lepo je in častno, ker to je dolžnost vsacega naroda, da se poganja za svoje; al da Avstrijan trdi, da interesi nemški so celó interesi avstrijski, in da v Avstrii nimamo zdaj nobene večje skrbi kakor to, da za Schleswig-Holsteina začnemo vojsko z dansko vlado, to ni zdrava in naravna politika gledé na mnogorodno Avstrijo. V Avstrii je avstrijsko stališče (Standpunkt) pravo stališče; Avstrija ima v svojih narodih, ako so zadovoljni, srečni in edini, nepremagljivo moč, in ni ji treba, da bi, kakor luna svitlobo na pósodo jemlje od sonca, moči svoje drugod iskala, čeravno ji to ne ovéra, da stopi, kadar je treba, za brambo svojih pravih interesov v zvezo z drugo in tedaj tudi z nemško državo, ako je ta v soglasji z njenimi interesi. Za gotovo se pripoveduje, da 19. dné tega mesca se konča državni zbor dunajski, in da 24. januarja se začne zbori deželni, ki pa bodo celó kratki, ker konec sušca se ima zopet začeti državni zbor na Dunaji. — Hrvaški veliki župani so se — kakor „Ost u. West“ pravi — za to odločili, da bi iz Hrvaške šli poslanci v dunajski državni zbor, toda pod nekterimi pogoji. — Po ravno tem listu so Njih ekscelencija škof Strossmayer po svojem potovanji se zdravi in srečni povrnili na Dunaj, in, kakor smo že v poslednjem novičarji rekli, se podali zopet v Diakovo na prestol svoj. Pri tej priliki zgrablja „Ost u. West“ Slovanom tako milo „Presse“: kako to, da ne odkrije naklepov, ktere podtikuje prezvišenemu škofu o snovanji „velikega“ jugoslovanskega kraljestva? Kdor natolcuje, pa dokazati ne more, je denuncijant — je rekel „Ost u. West“ unidan „Pressi.“ Presse je na to vprašanje — omolknila. Kdor pa molčí — pravi pregovor — kaže, da pritrdi. — Napoleonov „kongres“ je pokopan, ker večina vlad se mu je odpovedala. Kaj pa zdaj? Prišla je v Parizu brošura nasvitlo pod imenom „Napoleon III. in kongres“, ktere poslednja beseda je — vojska. Kdo jo v tej brošuri prerokuje, se še prav ne vé. — Na Nemškem čedalje bolj vrè za Schleswig-Holstein; tudi Holsteinci so se navzeli te vrelice, tako, da jih danski kralj v posebnem razglasu svari, naj se varujejo punta. — Za Garibaldita nakupujejo v Švajci orožja in na Neapolitanskem in južnem Laškem nabirajo dnar za tisti milijon pušk, o kterih je pisal, da jih potrebuje. — Poljski punt je že neki tako onemogel, da se giblje le še samo po imenu. Ruski časnik „Invalid“ je te dni pisal, da ruska vlada ni zoper to, da bi se z nebila Poljakov; al ne, da bi jo oni v to prisilili; ona sama prostovoljna hoče določiti, kako in kaj.